

HỘI THẢO CHÂU Á: IYAFSA 2022 - Tôn vinh nghề cá nhỏ bình đẳng và bền vững

Phiên họp thứ hai: Phát triển xã hội vì sự bền vững, an ninh lương thực và xóa đói giảm nghèo

Đối với nghề cá quy mô nhỏ, sự phát triển xã hội biểu có ý nghĩa quan trọng với an sinh chung của cộng đồng ngư dân. Đảm bảo sự phát triển xã hội có thể dẫn đến việc quản lý nghề cá trở nên bền vững và có trách nhiệm hơn. Bảo trợ xã hội là một thành phần chính của phát triển xã hội, nó đóng vai trò quan trọng trong việc cung cấp các hỗ trợ cho cộng đồng nghề cá nhỏ trong các tình huống xấu xảy ra như thiên tai, khủng hoảng kinh tế nghề cá hoặc trong đại dịch như COVID-19. Phát triển xã hội, trong khi giảm thiểu sự loại trừ xã hội* được kỳ vọng sẽ tạo ra một môi trường thuận lợi để áp dụng phương pháp tiếp cận hệ sinh thái trong quản lý nghề cá quy mô nhỏ, có thể đóng góp tới nghề cá bền vững, an ninh lương thực và xóa đói giảm nghèo trong các cộng đồng ngư dân, nếu được ủng hộ các chính sách và chương trình.

**Loại trừ xã hội: loại trừ xã hội khiến các nhóm người dễ bị tổn thương (trẻ em, phụ nữ, người khuyết tật, người cao tuổi, người thuộc cộng đồng dân tộc thiểu số, vv...vvv) khó có thể tiếp cận tới các thông tin, dịch vụ và nguồn lực cần thiết hay khó được tham gia thảo luận, bàn luận, đóng góp ý kiến.*

Một số yếu tố chính của phát triển xã hội trong “Hướng dẫn quốc tế về Đảm bảo Nghề cá Quy mô Nhỏ Bền vững trong Bối cảnh An ninh Lương thực và Xóa đói Giảm nghèo” (Hướng dẫn SSF) bao gồm: (i) đầu tư, tạo và cung cấp khả năng tiếp cận hợp lý cho cộng đồng nghề cá tới các lĩnh vực như sức khỏe, giáo dục, xóa mù chữ và hòa nhập kỹ thuật số; nhà ở, vệ sinh, nước uống và năng lượng; và tiết kiệm, tín dụng và bảo hiểm; (ii) đảm bảo tiếp cận pháp lý; (iii) cải thiện an toàn trên biển và các vùng nước nội địa cũng như quan tâm đến công tác quản lý thiên tai; và (iv) thúc đẩy việc làm tốt cho tất cả người lao động trong ngành này, và đảm bảo lợi nhuận hợp lý cho sức lao động của họ trong ngành thủy sản, và đảm bảo lợi nhuận công bằng cho các cộng đồng ngư dân đầu tư vào vốn và quản lý nghề cá.

Các yếu tố của việc làm gắn với sự phát triển xã hội là: cơ chế việc làm hiệu quả (chính thức và phi chính thức), bảo vệ các quyền tại nơi làm việc và cung cấp bảo trợ xã hội như trợ cấp xã hội và an sinh xã hội, bao gồm: trợ cấp trẻ em và gia đình, trợ cấp thai sản, trợ cấp sức khỏe, trợ cấp ốm đau, trợ cấp thương tật trong việc làm, trợ cấp thất nghiệp, trợ cấp tuổi già và trợ cấp tuất theo khuyến nghị của Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO). Hướng dẫn SSF cũng nhấn mạnh sự bảo vệ an sinh xã hội cho người lao động trong nghề cá quy mô nhỏ (đoạn 6.3).

Cần lưu ý rằng bên cạnh Mục tiêu 14 trong Mục tiêu phát triển bền vững: “Bảo tồn và sử dụng bền vững đại dương, biển và tài nguyên biển để phát triển bền vững”, một số yếu tố của phát triển xã hội cũng nằm trong phạm vi của hầu hết các Mục tiêu phát triển bền vững còn lại. Chúng bao gồm: Mục tiêu 1: Xóa đói giảm nghèo dưới mọi hình thức ở mọi nơi (mà ngẫu nhiên, cũng bao gồm cả

mục tiêu 1.3 thực hiện các cơ chế và biện pháp bảo trợ xã hội phù hợp cấp quốc gia cho tất cả mọi người); Mục tiêu 2: Chấm dứt nạn đói, đạt được an ninh lương thực, cải thiện dinh dưỡng và thúc đẩy nông nghiệp bền vững; Mục tiêu 3: Đảm bảo cuộc sống lành mạnh và tăng cường hạnh phúc cho mọi người ở mọi lứa tuổi; Mục tiêu 4: Đảm bảo chất lượng giáo dục hòa nhập và bình đẳng và thúc đẩy cơ hội học tập suốt đời cho tất cả mọi người; Mục tiêu 5: Đạt được bình đẳng giới và trao quyền cho tất cả phụ nữ và trẻ em gái; Mục tiêu 8: Thúc đẩy tăng trưởng kinh tế bền vững, bao trùm và bền vững, tạo việc làm đầy đủ, hiệu quả và công việc tốt cho tất cả mọi người; và Mục tiêu 13: Hành động khẩn cấp để chống lại biến đổi khí hậu và các tác động của nó.

**Mục tiêu phát triển bền vững: Hay còn gọi là mục tiêu toàn cầu, là các mục tiêu chung đặt ra bởi Liên hợp quốc và phổ biến tới tất cả các quốc gia thành viên của Liên hợp quốc (trong đó có Việt Nam) nhằm mục đích đạt đến việc bảo vệ hành tinh, chấm dứt đói nghèo, mang lại hòa bình và hạnh phúc tới tất cả mọi người.*

Câu hỏi thảo luận nhóm

1. Trong bối cảnh quốc gia hoặc địa phương của bạn, các cộng đồng ngư dân quy mô nhỏ, bao gồm cả phụ nữ, nam giới và trẻ em, có khả năng tiếp cận phù hợp (và đầy đủ) với các cơ sở và dịch vụ y tế, giáo dục, nhà ở, vệ sinh, nước uống và năng lượng, như các đối tượng công dân khác? Làm thế nào để cải thiện khả năng tiếp cận các cơ sở và dịch vụ này? Vai trò của các tổ chức thủy sản và cơ quan thủy sản trong việc thúc đẩy sự tiếp cận này?
2. Tất cả các thành viên của các cộng đồng ngư dân quy mô nhỏ và tất cả người lao động có được hưởng bảo vệ an sinh xã hội dưới hình thức bảo trợ xã hội hoặc chính sách bảo hiểm xã hội, cả ở cấp độ ngành và phổ thông (quốc gia) không? Có bất kỳ sự phân biệt đối xử nào đối với bất kỳ bộ phận/nhóm người nào, bao gồm cả phụ nữ và lao động nhập cư, trong quá trình thực hiện các kế hoạch an sinh xã hội không?
3. Có phải có ngày càng nhiều các vụ tai nạn trên biển / các vùng nước ngọt liên quan đến đánh bắt cá không? Có các vấn đề an toàn đáng lưu tâm mà xảy ra với đánh bắt và khai thác thủy sản trên biển và nội địa, gây ra bởi các hiện tượng thời tiết cực đoan và biến đổi khí hậu không? Làm thế nào bạn có thể cải thiện sự an toàn nói chung cho các hoạt động đánh bắt cá khi phải đối mặt với những mối đe dọa này?